

Силабус навчальної дисципліни
«Прогнозування соціально-економічних процесів»

Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика та аналітична економіка»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	лекції - 32 год.
	лабораторні - 38 год.
	самостійна робота - 110 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра	Економіки, підприємництва та маркетингу,, аудиторія 107А, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-yekonomiki-pidpriemnitstva-ta-marketingu.html
Викладачі	Кудінов Олександр Миколайович, старший викладач; Кобець Сергій Петрович, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладачів	OM_Kudinov_mil@nupp.edu.ua ; fem.kobets@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 107А відповідно до графіку

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх фахівців знань та умінь які б дозволили ефективно використовувати методи та моделі прогнозування соціально-економічних процесів.

Програмні результати навчання

ПР5 Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПР8 Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПР10 Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПР25 Застосовувати набуті знання та навички системного підходу до аналізу функціонування економічних систем та прогнозування динаміки їх розвитку на макро- та мікрорівнях за допомогою сучасних інструментів економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій.

Передумови для навчання

Попередньо опановані дисципліни: «Системи моніторингу в економіці», «Економіко-математичні методи та моделі»

Індивідуальне завдання

РГР

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 «Екстраполяційні методи прогнозування соціально-економічних процесів». **Тема 1.** Вступ до дисципліни «Прогнозування соціально-економічних процесів». Методи прогнозування та їх класифікація. **Тема 2.** Ряди динаміки. Показники рядів динаміки. Методи вирівнювання рядів динаміки. **Тема 3.** Прогнозування на основі рядів динаміки. **Тема 4.** Тренд рядів динаміки. Методи виявлення тренду у ряді динаміки. **Тема 5.** Прогнозування на основі трендової моделі. **Тема 6.** Оцінювання адекватності трендової моделі. **Тема 7.** Виділення компонент тренд-сезонних часових рядів. **Тема 8.** Прогнозування сезонних коливань. **Тема 9.** Криві зростання та їх властивості. Вибір кривої для аналітичного вирівнювання ряду динаміки. **Змістовий модуль 2**

«Прогнозування на основі математичних моделей». **Тема 10.** Прогнозування на основі методу найменших квадратів. **Тема 11.** Прогнозування на основі однофакторних моделей. **Тема 12.** Прогнозування на основі багатофакторної моделі. **Тема 13.** Адаптивні моделі та методи прогнозування соціально-економічних процесів. **Тема 14.** Оцінка якості прогнозів. **Тема 15.** Метод експертних оцінок. **Тема 16.** Прогнозування з використанням прикладного програмного забезпечення

Сторінка курсу на платформі Moodle <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=149>

Рекомендовані джерела

1. Dubishchev V., & Kudinov, O. Forecasting the impact of financial decentralization in the formation of the budget of Poltava region on the basis of adaptive models. Economics and Region, 2021. №1(80). P. 39–47. DOI:[10.26906/EiR.2021.1\(80\).2237](https://doi.org/10.26906/EiR.2021.1(80).2237)
2. Галушак М.П., Галушак О.Я., Кужда Т.І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с.
3. Благун І.С., Кічор В.П., Селюченко Н.Є. Економічне прогнозування: теоретичні та прикладні аспекти : підручник. Нац. ун-т "Львівська політехніка". Львів : Растр-7, 2020. 287 с.
4. Кобець С.П., Лузіна А.О. Застосування адаптивних моделей для прогнозування чистого доходу від реалізації продукції. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6991> (дата звернення: 18.01.2025). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.4.40
5. Скрильчик І.І. Прогнозування економічних процесів: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 224 с.
6. Клебанова Т.С., Курзенев В.А., Наумов В.М. та ін. «Прогнозування соціально-економічних процесів». Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 656 с.
7. Вітлінський В.В., Коляда Ю.В., Кравченко Т.В., Трохановський В.І. Адаптивні моделі в економіці: навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2013. 98 с.
8. Michael P. Clements, David F. Hendry. The Oxford Handbook of Economic Forecasting. Oxford University Press, 2011. 624 p.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного навчання протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів; Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Робота на лабораторних заняттях	40
Виконання розрахунково-графічної роботи	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно

1 - 34	F	
Політики навчальної дисципліни Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і лабораторних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом. Підготовка до лабораторних занять передбачає: вивчення лекційного матеріалу. Завдання на лабораторних заняттях виконується на ПК і повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем та уміння використати набуті знання при розв'язку прикладних задач. Присутність здобувачів вищої освіти на лабораторних та лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є виконання всіх завдань лабораторних занять. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу. Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=149).		

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
27 серпня 2024 р. Протокол №20